

CRISI A L'ÀREA DE CULTURA DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Dimitir i grimpar a can Maragall

El canvi de Maria Aurèlia Capmany per Ramon Martínez Fraile ha dut tensions a l'Ajuntament de Barcelona. L'home fort de l'Àrea de Cultura, Pep Subirós, ha provocat una crisi, enmig d'un estira i amolla amb Martínez Fraile que ha provocat la dimissió de tots dos.

F. Sanmartí i Casals

La crisi esdevinguda a l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona ha corroborat dues informacions que EL TEMPS ja havia avançat les darreres setmanes. L'una, que a **Ramon Martínez Fraile**, nomenat regidor de Cultura després de les municipals del 10 de juny, no calia considerar-lo un maragallà, és a dir, que malgrat que **Pasqual Maragall** el fes regidor i li mantingués el rang de tinent d'alcalde, no li tenia plena confiança. L'altra, que el cervell d'or, **Pep Subirós**, per a alguns el **Jack Lang** de **Pasqual Maragall**, es caracteritza en la seva producció —i ara haurem d'afegir en la seva actuació— per una franca capacitat de resultar polèmic.

Pep Subirós, coordinador de Cultura, entrà a ocupar el seu càrrec fa un parell d'anys, en l'etapa de **Maria Aurèlia Capmany** regidora de Cultura i, amb el nou regidor de l'Àrea, **Martínez Fraile**, el mantingué fins dimarts passat, que **Subirós** dimití. Una repassada a la història recent indica que les desavinences entre **Subirós** i **Martínez Fraile** s'arrossegaven des del moment en què **Fraile** es va fer càrrec d'una regidoria que **Subirós** volia per a si mateix.

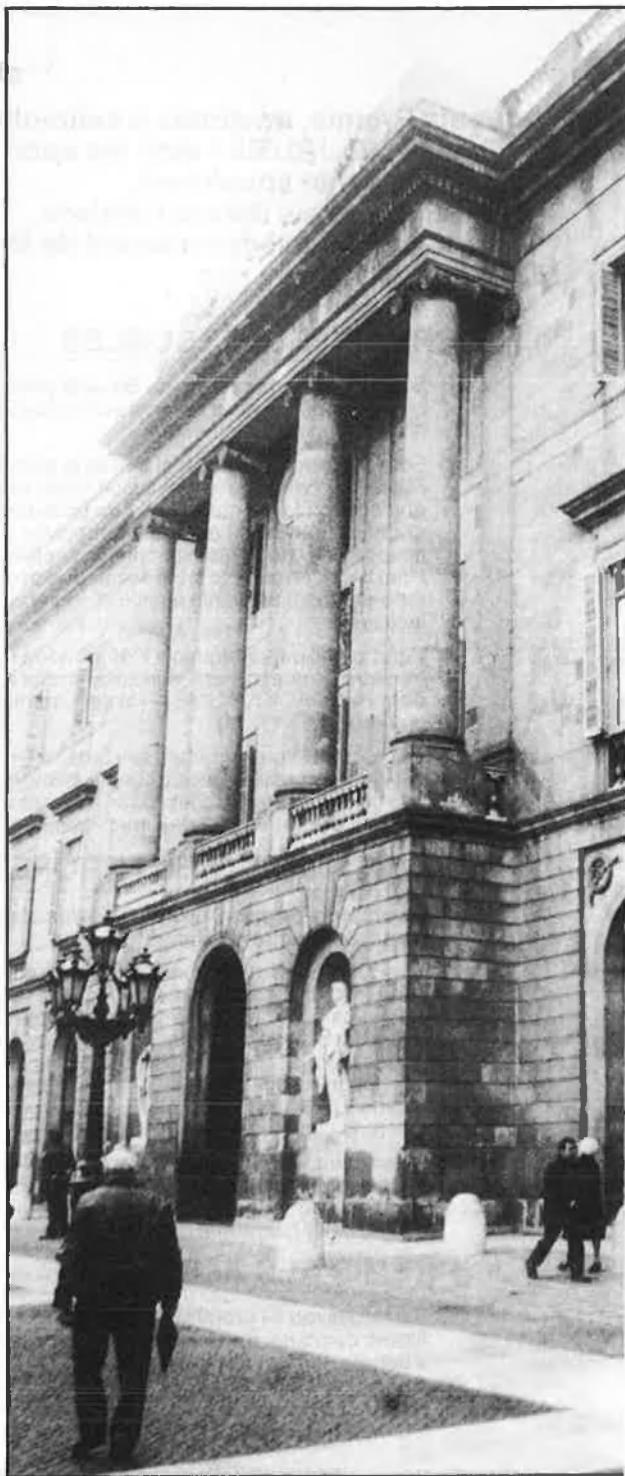
Amb **Maria Aurèlia Capmany** de regidora, **Subirós** era qui manava a l'Àrea, d'una manera efectiva. **M. A. Capmany** rarament interferia la presa de decisions concretes, i **Subirós** disposava de marge per fer i desfer. Amb l'entrada de **Martínez Fraile**, un regidor no disposat a ser un objecte d'adorn, segons havia dit ell mateix, l'àmbit d'actuació de **Subirós** quedava reduït i a l'Àrea s'endegava una nova dinàmica de tensions, període que ha durat poc més d'un parell de mesos.

Home de confiança de l'alcalde, **Subirós** ja havia mantingut enfrontaments en els darrers temps amb diverses persones de l'Àrea. Amb **Jaume Sobrequés**, en l'anterior mandat mu-

nicipal. També amb **Joan-M. Gual**, director del teatre del Mercat de les Flors, i amb **Marta Tatjer**, responsable de l'oficina de Festes i Tradicions, i que havia conduït amb èxit les festes de la Mercè i la campanya del Grec. **Marta Tatjer**, arran de la seva dimissió a finals d'estiu va fer referència al caràcter poc dialogant de **Subirós**.

En les municipals va ser l'aparell del PSC qui es va oposar que **Subirós**, sense carnet del PSC, anés a la llista municipal socialista. Així, va impedir-se que **Subirós** obtingués una regidoria i que passés a ser el nou tinent d'alcalde de Cultura. No obstant això, **Maragall** assegurà a **Subirós** que o no hi hauria nou regidor de Cultura i l'Àrea seria controlada directament des de l'Alcaldia o, cas d'haver-hi regidor, aquest s'ocuparia simplement de marcar les línies generals de la política cultural i s'abstindria d'intervenir en les qüestions més concretes. Seguidament, **Martínez Fraile** era nomenat regidor amb rang de tinent d'alcalde i, com a cap de Cultura, no es mostrava disposat a renunciar a cap de les seves responsabilitats. Llavors **Subirós** presentà la seva dimissió a **Maragall**, que no l'acceptà.

La incompatibilitat **Martínez Fraile-Subirós** va mantenir-se encara durant les setmanes següents. Mentre **Martínez Fraile**, el regidor, en el seu primer acte públic, presentava el Memorial Regàs, **Pep Subirós**, el coordinador, assumia pel seu compte les funcions de regidor i presentava a la premsa el programa quadriennal de l'Àrea. Posteriorment, **Martí-**

nez Fraile denunciava públicament aquesta intromissió i Subirós, enfadat, presentava la seva dimissió definitiva. El conflicte que s'anava covant des de feia mesos esclatava i es convertia en crisi municipal.

Intervé Maragall

A la carta de dimissió de Pep Subirós, acceptada per Pasqual Maragall, seguí una tensa conversa entre l'alcalde i Martínez Fraile, que acabà amb l'anunci de la

A l'esquerra, l'Ajuntament i, a la dreta, Maragall.

destitució del regidor de Cultura. Més tard, fonts municipals comunicaven que Martínez Fraile havia renunciat al seu càrrec.

Poques hores després, Maragall fent ús de la seva autoritat, remodelava l'organigrama de l'Àrea. L'alcalde, acceptada la renúncia de Martínez Fraile, decideix mantenir-lo com a responsable de Promoció Ciutadana. També acceptada la dimissió de Subirós, el nomena a partir d'ara assessor personal per a afers culturals.

El càrrec de coordinador de l'Àrea passa a mans de Ferran Mascarell, fins llavors director del Servei de Programació i Difusió Cultural de l'Àrea. Finalment, Maragall decideix encapçalar personalment l'Àrea de Cultura.

El resultat de la remodelació es pot interpretar com un victòria de Subirós, tot i que la voluntat de Maragall era que l'opinió pública no extregués la sensació que hi havia hagut vencedors i vençuts.

Fraile, que era regidor de Cultura i Promoció Ciutadana, es queda només amb la segona atribució. Serà el delegat de l'alcalde en allò que fa referència a la promoció de Barcelona, però aquest és un servei que per ara no tenia ni funcionaris propis. Lluís Armet, que ja s'ha apressat a indicar que no es tracta de dotar Martínez Fraile d'unes funcions simbòliques, ho ha dit per contrarestar l'opinió dels que titllaven d'honorífic el nou càrrec. A més, Martínez Fraile mantindrà el rang de tinent d'alcalde, i el sou.

Subirós, que era coordinador i tenia la figura del regidor per sobre seu, ara

serà assessor de l'alcalde en temes culturals, possiblement mantindrà el seu despatx al Palau de la Virreina —seu de Cultura—, i contactarà directament amb l'alcalde per definir les grans línies de la política cultural, a part que pugui encarregar-se personalment d'alguns temes puntuals. Com ja se l'ha qualificat, Subirós serà un assessor de luxe, millor pagat que un director general de la Generalitat, per exemple. També és remarcable que Ferran Mascarell, el nou coordinador de l'Àrea de Cultura, comparteix amb ell la direcció de la revista *Saber*.

Ramon Martínez Fraile.

La decisió de Pasqual Maragall de destituir el regidor Martínez Fraile ha estat fortament criticada per l'opinió, però també ha provocat cert malestar en el Partit Socialista. Ja és conegut que la direcció del PSC no intervé en absolut en la configuració del cartipàs municipal, que és competència exclusiva de Maragall, però això no ha evitat que Jordi Font, responsable de Cultura en l'executiu socialista, intercedís en favor de Martínez Fraile.

Antoni Comas, portaveu del grup municipal de Convergència i Unió a l'Ajuntament de Barcelona, ha aprofitat la crisi de Cultura per denunciar que és conseqüència d'un organigrama municipal absurd, que ha provocat la confusió i que ha paralitzat l'Ajuntament. És il·lògic, també ha dit Comas, nomenar un regidor —Martínez Fraile— i col·locar al seu costat una mena de comissari polític —Subirós.

Josep Maria Ainaud de Lasarte, responsable de CiU en els temes culturals de l'Ajuntament, a més de criticar l'actuació personalista de Maragall en la

resolució de la crisi, ha dit que l'enfrontament **Subirós-Martínez Fraile** és també una topada entre dues concepcions de la cultura, l'elitista, del primer i la populista, del segon.

¿Qui és qui?

Els antecedents polítics i personals de **Martínez Fraile** i de **Subirós** ajuden a entendre que el violent xoc entre tots dos dirigents culturals no respon simplement a problemes originats en la gestió de l'Àrea.

M. A. Capmany: el seu recanvi ha obert la caixa dels trons.

Raimon Martínez Fraile, nascut fa cinquanta anys a Lleó, és l'exemple d'immigrant integrat. Dins l'activitat política, va ser dirigent del Sindicat Democràtic d'Estudiants Universitaris de Barcelona —SDEUB— de 1966 a 1969. El 1968 va ser expedientat i expulsat de la Universitat de Barcelona. I a principis dels setanta va ser redactor de la revista clandestina *Quaderns d'Universitat*.

De 1974 a 1978 va ser militant de Reagrupament Socialista i Democràtic de Catalunya —RSDC—, que passà a nomenar-se Partit Socialista de Catalunya-Reagrupament. Era, doncs, un home del grup de **Josep Pallach**. I d'ençà de la unitat socialista PSC-PSOE, és membre de l'executiva de la Federació de Barcelona del Partit Socialista. Des de les primeres eleccions democràtiques, és elegit regidor de l'Ajuntament de Barcelona i, en les del 83, fou nomenat tinent d'alcalde de Relacions Ciutadanes.

Segons els que el coneixen, **Martínez Fraile** no és dels que creuen en l'enfrontament institucional. En aquest sentit, durant el poc temps en què ha estat al front de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona ha mantingut una actitud oberta i dialogant amb **Joaquim Ferrer**, conseller de Cultura

de la Generalitat. I tot i que oficialment només havien coincidit en una reunió del Patronat de la Biblioteca de Catalunya, a causa del curt espai de temps en què ha ocupat el seu càrrec, **Martínez Fraile** havia tingut algun canvi d'impressions força positiu, i diverses converses telefòniques amb el conseller **Ferrer**.

El currículum de **Pep Subirós** està més farcit d'activitats relacionades amb el món de la cultura. Durant bona part de la dècada dels setanta

exercí de Professor de Filosofia a la Universitat Autònoma. També fou director de la revista *El Viejo Topo*, publicació en la qual col·laboraven alguns dels representants de l'esquerra radical de l'època, alguns d'ells enquadrats al voltant del marxisme i de l'anarquisme.

Políticament, **Subirós** havia militat a l'esquerra radical, en concret a l'OIC, però després acabà «treballant per al PSOE», segons afirmen alguns dels seus ex-companys ara integrats al Moviment Comunista de Catalunya. Si bé, també afirmen, no es pot saber si la trajectòria política de **Subirós** és fruit d'un trencament o de l'evolució.

Pel que fa a les relacions amb la Generalitat, almenys en el terreny de la Cultura, **Subirós** ha mantingut recentment una posició bel·ligerant. I també és coneguda, a través dels seus propis escrits, la seva total disconformitat amb la política general de l'actual govern de la Generalitat, disconformitat que l'ha dut a la crítica radical.

Cal apuntar finalment que, amb tot aquest afer, un home de la confiança de **Maragall** n'ha sortit més ben parat que un altre a qui els resultats de les darreres municipals havien atorgat la confiança d'una gran majoria dels ciutadans. Al funcionari li ha anat millor que al polític electe. □

UN DEBAT SOBRE
L'INDEPENDENTISME NO VIOLENT

La via pacífica

El Centre Cívic de Sant Andreu serà escenari, la setmana vinent, d'un debat obert sobre la via pacífica a la independència de Catalunya.

M. C.

«**L**a via pacífica a l'autodeterminació, un camí a la independència» és el títol amb què s'ha convocat a Barcelona per al proper dimecres 14 d'octubre un acte de reflexió i debat sobre la necessitat d'una estratègia pacífica en el procés d'alliberament nacional de Catalunya.

En l'acte, que ha estat organitzat per l'Associació de Veïns del Barri de Sant Andreu, participaran Àngel Colom, per Esquerra Republicana de Catalunya; Fèlix Cucurull, historiador i escriptor; el senador Francesc Ferrer i Gironès; l'escriptor i catedràtic a la Sorbona Lluís Sala Molins; l'advocat Agustí de Semir; l'ex-director general de Seguretat de la Generalitat, Miquel Sellarés; Ricard de Vargas, membre del col·lectiu Icària, i Jordi Via, en representació de la Crida a la Solidaritat. El periodista i col·laborador d'EL TEMPS Ramon Barnils presentarà l'acte i moderarà el debat posterior.

Els termes de la convocatòria, com els oradors, han estat decidits per consens entre totes les forces cíviques i polítiques representades a l'Associació de Veïns i d'altres entitats del barri de Sant Andreu, que han tractat d'aplegar-hi l'espectre més ampli possible d'opcions. L'objectiu d'aquest acte, segons els seus organitzadors, és «tractar de demostrar als que, en no tenir les coses clares, poden haver-se format la falsa opinió que independència és igual a terrorisme, que l'aspiració a la plena sobirania del nostre poble és contemplada per un sector molt ampli a través de la via pacífica».

Sant Andreu, un barri especialment sensibilitzat pel que fa als efectes de la violència, d'ençà de l'atemptat al supermercat Hipercor, serà l'escenari d'aquest acte, que se celebrarà a les vuit del vespre del dia 14 d'octubre al Centre Cívic del Carrer Gran. □